MAARTEN VAN DER DUIN REGISSEERT JACOB VAN LENNEP

'Deze amateurs inspireren mij als beroepskracht'

BREDA - Een beroepskracht leidt met verve amateurs. Bij de repetitie is er een zinderende interactie. Regisseur Maarten van der Duin werkt met de toneelvereniging van Jacob van Lennep aan het bijschaven van het stuk 'Constance' van William Somerset Maugham. Gezien de inspiratie die over en weer tussen de beroepsmatige aangever en de ervaren amateurs tijdens het repeteren als een soort kruisbestuiving plaatsvindt, kan het resultaat op zaterdag 15 en zondag 16 april magistraal zijn.

Door Rob Cremer

Maarten van der Duin is niet onbekend met Breda. In 1967 geboren in IJmuiden woonde hij in Breda en Oosterhout voordat hij ging studeren in Leiden. Maar zijn affectie met theater was zo groot dat hij daar uiteindelijk zijn bestaan in vond. Momenteel is hij eindredacteur en scenarioschrijver van de televisiesoap 'Westenwind' (RTL4).

"Ik vind het heerlijk om met Jacob van Lennep te werken. Het is de eerste keer dat ik met amateurs te maken heb. Een geweldige ervaring! Aan de ene kant krijg ik te maken met een aantal beperkingen die je niet tegenkomt, maar aan de andere kant heb je zoveel andere mogelijkheden met amateurs die je bij beroepskrachten niet hebt. Onbevangenheid, spontaniteit en vooral ook een directe band met wat het publiek voelt. Ik weet nu wat ik bij professionals eigenlijk mis!"

Gymnasiumtijd

In zijn schoolperiode op het St. Oelbert Gymnasium in Oosterhout kwam de liefde voor theater bij Van der Duin op. Maar de stap naar een professioneel bestaan in de wereld van de showbizz was nog te groot. Dus het werd een universitaire studie: Slavische talen en Ruslandkunde in Leiden. "Maar het bloed kruipt waar het niet gaan kan en in het studentenleven heb ik mij ten volle gestort in theaterleven. Ik ging na mijn studie naar het Poolse Krakau om daar regie- en acteeropleidingen te volgen aan de Theaterschool." Daarna heeft hij nog een vervolgopleiding gevolgd aan de internationaal befaamde School voor Dramatische Kunst in Moskou. Hij vestigde zich als zelfstandig theaterregisseur in Rusland en oogstte lauweren met voorstellingen van stukken als de Russische bewerking van 'Salomé' van Oscar Wilde en idem van 'Long days Journey into Night' van Eugene O'Neill.

In 1998 was hij de organisator van een festival in Londen met Russische klassieke toneelstukken, waarbij hij zelf de regie op zich nam van het stuk 'Marya' van Isaak Babel. Dat laatste leverde hem de onderscheiding op van 'beste prestatie van jonge regisseur' van de gezamenlijke Londense toneelcritici. Tevens was hij assistent producer van diverse opera's, zoals 'L'Élisir d'Amore' door The English National Opera en 'Aïda' door de Dorset Opera Company.

Soepserie

Toen bij 'Westenwind' een nieuwe leiding nodig was om nieuw élan te brengen in deze soapserie werd onder meer Van der Duin aangetrokken om iedereen opnieuw te motiveren. "Want dat lijkt mijn grootste kracht: anderen inspireren tot goede prestaties. Het is steeds een spanning tussen wat ik wil en wat ik zie dat er bij een acteur in zit en de eigen inzichten van de speler over de invulling van zijn of haar rol en het doorgronden wat de eigen mogelijkheden zijn om iets te presenteren. Je moet het beste uit je acteurs halen maar dat wel doen op basis van hun eigen artistieke inzichten. Bij beroeps is dat allemaal vaak helemaal dichtgetimmerd en moet je als regisseur een hard gevecht aangaan om er grip op te krijgen. Maar bij amateurs blijkt dat heerlijk open te liggen. Er is een fijne dialoog hier bij Jacob van Lennep. Heerlijk verfrissend!"

Maarten van der Duin: "Een fijne dialoog hier bij Jacob van Lennep. Heerlijk verfrissend!"

Aan de andere kant is er minder tijd en gelegenheid om iets werkelijk tot in de kern uit te zoeken en in te studeren tot het door het automatisme helemaal soepel verloopt. "Bij professionals heb je dat natuurlijk wel. Maar dan gaat het ook voor een groot aantal voorstellingen. Die dan weer een eigen leven gaan leiden. Er draaien in Londen en Moskou nog producties die ik heb geregisseerd. Ik weet zeker dat als ik daar nu naar ga kijken, ik door de grond ga omdat het geheel een heel andere kant uit is ontwikkeld dan ik wil. Een groep acteurs is natuurlijk niet dood materiaal, het groeit en evolueert constant. Bij langlopende operaproducties blijft er een regisseur in dienst om die zaken bij te kunnen sturen. Bij toneelstukken is dat minder vaak het geval."

Eigentijds

Van der Duin heeft getracht van 'Constance' een eigentijdse, Nederlandse invulling te maken. "Het stuk speelt in de jaren twintig van de twintigste eeuw. En dan ook nog in Engeland en in de kringen van de elite. De Britse maatschappij is sterk verdeeld in sociale klassen, zeker in die tijd. Dat kent en kende Nederland niet. Dus moet je constant bijschaven en ook tekstuele aanpassingen doen om het voor de hedendaagse Nederlanders een begrijpbaar geheel te maken."

"Ik ben trots op deze groep spelers van Jacob van Lennep. Zij hebben een belangrijke rol gespeeld in dat proces van aanpassing aan het heden. Het is een moeilijk stuk omdat het geen klucht of komedie is. Het gaat wel luchtig over diverse sociale problemen, in het bijzonder de onderliggende positie van de vrouw. Maar omdat het niet boertig mag worden is het ontzettend belangrijk de spanning te houden en de toeschouwer niet alleen met prettig gevoel van een paar uur ontspanning naar huis te laten gaan, maar ook nog wat stof mee te geven om verder over na te denken. Maar in deze ploeg van Jacob van Lennep heb ik het volste vertrouwen dat het hen zal lukken!" Jacob van Lennep met 'Constance' van Jacob van Lennep, zaterdag 15 en zondag 16 april in de VSB-zaal van het Chassé Theater (respectievelijk 20.30 en 15.00 uur). De entree kost 25 gulden en kaarten zijn te bespreken aan de kassa van het theater. Ook voorverkoop Bachman Huishoudelijke Artikelen (Haagse Markt), Boekhandel Van Kemenade & Hollaers (Ginnekenweg 330 en Heksenwaag 36) en boekhandel Van Reijen (Nieuwe Ginnekenstraat 9).

Cadeau van Jacob van Lennep voor De Murk

BREDA – Dit jaar viert de culturele vereniging Jacob van Lennep het 130-jarig bestaan. Dat lustrum zal nog tot enig speciaal feestgedruis aanleiding geven. In ieder geval heeft de vereniging alvast gemeend om de opbrengst van de uitvoeringen van het toneelstuk 'Constance' vanwege de verjaardag te bestemmen voor een speciaal goed doel.

Constance (Mirella Lem) en haar minnar (Gé Timmer)

De opbrengst gaat naar de Murk Jansen Groep, de Bredase scoutinggroep voor lichamelijk gehandicapte kinderen uit geheel West-Brabant. In de volksmond is deze organisatie beter bekend als 'De Murk'.

In hun eigen boerderijtehuis aan het Moleneind is deze scoutinggroep uitgegroeid tot een begrip. Sinds de oprichting in 1967 hebben vrijwilligers hard gewerkt om elk jaar een mooi aangepast scoutingprogramma weg te zetten. Inclusief alle noodzakelijke aanpassingen om de handicaps te compenseren. Vooral het streven om de kinderen een zo groot mogelijke vorm van eigen inbreng en zelfstandigheid te bieden bij alle activiteiten onderscheidt 'De Murk' van andere vormen van recreatie voor lichamelijk gehandicapte kinderen.